

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 26—
za mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starom trgu št. 19. Telefon
št. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopis
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovinci in Slovenke!

Pomagajmo invalidom!

Dne 12. julija praznujemo Slo-
vinci prvi rojstni dan svojega narod-
nega kraja Petra I. Ta dan naj se
po vseh naših pokrajinah, po mestih,
trgih in selih, razvije v veličastno in
sijajno manifestacijo, v veliki jugo-
slovanski Petrov dan. Ta dan po-
častimo v hvaležnem spominu padlih,
ki so s svojim življenjem plačali od-
kupnino za svobodo in ujedinjenje
treh jugoslovanskih plemen ter s ple-
menito dobrodelnostjo njim, ki so
danes med nami pomoči najbolj po-
trebni.

To so naši invalidi. Brez rok,
brez nog, slepe, neme in gluhe, jih
vidimo vsak dan med nami. Njih beda
je velika in zahteva nujne pomoči!
Ne miloščine, dati jim moramo vsaj
nekoliko plačila za njih prestano trp-
ljenje, da se omili trdo življenje teh
hromih in pohabljenih revežev. Po
vsem našem kraljestvu, med Srbi,
Hrvat in Slovenci, po selih, trgih in
mestih srečujemo nešteto teh bednih
bratov in zato se je po inicijativi
vojvoda Živ. P. Mišiča določil na
Petrov dan 12. julija

veliki cvetlični dan,

ki naj raztegne svoj delokrog preko
cele naše države in čigar čisti donos
naj se porazdeli med vse vojne in-
valide. Za slovenske pokrajine se je
v ta namen ustanovil v Ljubljani po-
seben komite.

Slovenke in Slovenci! Dokumen-
tirajte svojo patriotsko in kulturno
zvestost s svojo darežljivo plemenitostjo.
Ustanovite takoj v vseh mestih, tr-
gih in vaseh posebne odbore, ki naj
pobirajo ta prostovoljni narodni da-
vek! Dokumentirajte slovensko dobro-
srčnost, ki jo slavi pregovor. Spo-
minjajte se svojih trpečih bratov!
Kakor bo Srb in Hrvat daroval za
naše, daruj tudi ti, slovenski rojak,
za srbske in hrvatske ohromele in
pohabljenе junake.

Kjer v odborih za ta cvetlični dan
ne sodelujejo vojaške oblasti, naj se
pošiljajo prispevki deželni vladi, po-
verjeništvu za socialno skrb.

Odbor za proslavo jugoslovan- skega Petrovega dne:

Mara dr. Brejčeva, Franja dr. Tav-
čarjeva, Alojzija Stebi, Nadporoč-
nik Franc Ahčin, major Martin Co-
larič, mag. svetnik Franc Govekar,
stolni kanonik Frančišek Kimavec,
dr. Anton Milavec, Bogomir Udo-
vič, kapetan Slavomir Verhunc.

Avstrijski način preganjanja v Jugoslaviji.

Priobčujemo sledeče poročilo na
predsedstvo deželne vlade. Ker je za-
deva splošnega značaja in se godijo
podobni slučaji najbrž tudi drugod v
Sloveniji, je treba, da je javnost in-
formirana o denuncijanstvu gotovih
krogov.

Podpisana si usojava v svojem
in v imenu več prizadetih sevnjskih
Slovencev predložiti sledeče poročilo:

Dne 13. rožnika t. l. prišla sta
dva detektiva od celjske državne po-
liceje v Sevnico v svrhu poizvedb in
preiskav glede baje boljševiškega in
protidržavnega gibanja v Sevnici.

Na podlagi ovadbe izvršujočega
najbrž iz tukajšnjih trgovskih krogov
in baje oddane potom tukajšnje ob-
čine in okrajnega glavarstva v Bre-
žicah menda na vojaško oblast, su-
mniči se boljševizma in protidržavne
agitacije razven par Nemcev še sledeče
narodno-zavedne in za spopet ujedi-
njene Jugoslavije vztrajno delujoče
Slovence:

Vivod Rudolf, davkar in bivši
preds. Nar. sveta v Sevnici, Pišl Ivan,
učitelj in cerkveni orgljavec v Sevnici,
Lamper Štefan, pos. in restavriater na
kolodvoru v Sevnici, Valant Franc, pos.
in gostilničar v Sevnici, Perc Ivan, tov.
delavec v Sevnici, Pompe Rudolf, že-
lezničar v Ljubljani, Urbič Franc, že-
lezničar v Ljubljani, zadnji trije usta-
novitelji N. S. Z. v Sevnici.

Ovadenih je baje še več, za kojih
imena pa ne vemo z gotovostjo.

Detektiva sta imela baje nalogo,
v slučaju potrebe vse navedene iz
Sevnice iztirati. Prepričala pa sta se
seveda o popolnoma nasprotnem de-
janskem stanju ter nista imela nobe-
nega povoda proti navedenim v ozna-
čenem smislu postopati. Vendar pa
se v Sevnici govori, da smo vsi ova-
deni sedaj pod policijskim nadzor-
stvom kot politični osumljenci.

Ker nima nobeden izmed nave-
denih na sebi niti najmanjše pege
narodne nezanesljivosti, še manj pa
protidržavne tendence, pač pa ve v
Sevnici vsak otrok, da smo ravno
ovadeni Slovenci nositelji in propa-
gatorji jugoslovanske ideje, ter nas
kot take poznajo deloma tudi gg. po-
verjeniki dr. Žerjav, dr. Ravnihar in
dr. Verstovšek, ter ministra dr. Ko-
rošec in dr. Kramer, zato se čutimo
boleče prizadeti v naši narodni časti
in prosimo slavno predsedstvo, da
blagovoli takoj vse potrebno v naše
zadoščenje ukreniti ter nam te podle
ovaditelje v svrhu sodnega postopanja
naznani.

Pripomnimo, da smo zgoraj ime-
novani delovali v bivšem Narodnem
svetu v Sevnici potom predavanj in
poduka v najidealnejšem jugoslovans-
kem smislu, širili monarhično in di-
nastično misel, kojo so drugi posvetni
in cerkveni krogi pasivno prezirali;
obvarovali smo nadalje tukajšnje vojne
dobičkarje pred nevarno ljudsko ne-
voljo, ki je koj po prevratu vehmentno
vzkipela med siromašnimi in trpečimi
sloji; zabranili in preprečili smo v
tistih dneh, da ni tekla v Sevnici slo-
venska kri.

V zahvalo nas danes vojni do-
bičkarji ovajajo vladi kot nevarne
boljševike, dočim je njihov glavni re-
prezentant župan Ludwik Smole naj-
vnetejši zagovornik in zaščitnik proti
Jugoslaviji in hujskajočih Nemcev,
zaeno pa zatiratelj in preganjalec revnih
slovenskih družin. Sklicujemo se pri
tej priliki na srbskega kapetana Jan-
kovića v Zagrebu, ki je bil meseca
prosinca t. l. s svojim oddelkom del
časa tukaj in se skrajno škandaliziral
nad početjem županovim in glavarje-
vim, ki nista privolila, da bi bili srbski
vojaki preiskali nemško tovarno Win-
klejevo glede skritega orožja, dočim
so morali bratje Srbi vsako slovensko
kočo pretakniti.

Da smo bili pod avstrijskim re-
žimom nekateri izmed sedaj ovadenih
s „p. v.“ zaznamovani ter smo ta
„p. v.“ v vojaški službi in doma
bitko občutili, to je bilo večigled naše

narodne zavednosti razumljivo. Da
pa Jugoslavija svoje najboljše sinove
tako plačuje, to pa boli, boli...

Lamper Štefan, Vivod Rudolf.

Carina in gospodarstvo.

Prav živahno se zabavlja zadnje
čase čez carino; naše gospodarstvo
je baje v nevarnosti, še bolj bomo
nazadovali itd.

Carinsko vprašanje je eno naj-
težjih gospodarskih vprašanj in čerav-
no je rodilo obširno literaturo, vendar
še vedno ni dognan vpliv carine na
na razvoj cen, industrije, trgovine,
obrta, konzuma. Boj proti in za carino
se bije od tedaj, odkar se smoteno
goji narodno gospodarstvo.

Predno govorimo o upravičenosti
današnjega zabavljanja proti carini,
si oglejmo carinsko politiko propadle
Avstrije. Tam je bil v veljavi od leta
1841 do leta 1878 carinski sistem, ki
je popolnoma odgovarjal prostemu
trgovinskemu prometu. Toda že v
tisti dobi so nastopali ljuti nasprot-
niki tega sistema in so zahtevali var-
stveno carino za domačo industrijo
in poljedelstvo. Gospodarska kriza
leta 1873 jim je dala v roke moč.
Gospodarski polom iz l. 1873 je bil v
Avstriji naravnost ogromen. Požrl je nad
2000 mil. goldinarjev. Samo na dunaj-
ski borzi so znašale izgube 1369 mil.
goldinarjev, za tiste čase naravnost
ogromen znesek. Vrhutega je bila še
letina leta 1883 slaba. In v kljub temu
polomu se je Avstrija hitro opomogla.
Pa se sedaj tako tresejo mnogi pred
polomom, ki nam grozi z vreditvijo
valute. In takrat se ni šlo za ničvredni
vojni papirnat denar, takrat je šlo v
izgubo resnično premoženje, prihranki.

Ta gospodarski polom je tedaj
spravil na krmilo tiste, ki so zahtevali
zaščito gospodarstva z visoko carino.
In res je vpeljala Avstro-Ogrska leta
1878 carinsko tarifo, ki je že kazala
značaj varstvene carine. Ta značaj
se je podkrepil še v letu 1882, potem
1887 in posebno visoke carinske po-
stavke za poljedelske in industrijske
proizvode smo dobili l. 1906.

Kakšen vpliv ja imela visoka ca-
rina na našo živinorejo in na ogrsko
poljedelstvo, sem dokazal v prejšnjih
čankih. Danes povdarjam le, da tudi
visoka carina na industrijske izdelke
ni bila popolnoma upravičena. Nave-
dem v dokaz nastopne številke.

Leta 1889 se je plačalo uvozne
carine na železnino okoli 375 tisoč
goldinarjev, leta 1888 okoli 2 milijona
goldinarjev in leta 1908 pa že nad
8 milijonov kron. — Uvozne carine
na stroje se je plačalo leta 1879
570 tisoč goldinarjev, leta 1888 že
poldrugi milijon goldinarjev in leta
1908 pa že nad dvanajst milijonov
kron. — Če se je v kljub tako
visoki carini uvažalo toliko
železnine in strojev, je tonaj-
boljši dokaz, da je rabilo go-
spodarstvo monarhije toliko
raznih strojev in železnine, da
domača industrija nikakor ni
mogla kriti cele potrebe in je
tedaj po krivici vživala nepri-
merno visoko carinsko zaščito
in s tem jemala iz žepov kon-
zumenta znatne vsote. Ko bi do-
mača industrija proizvajala dovolj in
bi lahko krila vso potrebo, tedaj bi
bil uvoz škodljiv in visoka carina na
mestu.

Iz navedenih podatkov v tem in
omenjenih čankov lahko sklepamo,
da carinska politika bivše monar-
hije ni bila pravilna. Poznala je
koristi le ogrskih magnatov, av-
strijskih plemenitih veleagrareov
in pa industrijskih vitezo, široke
mase državljanov pa so trpele škodo.

Da bomo lažje razumeli visoke
carinske postavke, ki jih vsebuje av-
tomna carinska tarifa in veljajo sedaj
za celo ozemlje našega kraljestva za
blago iz Nem. Avstrije in drugih ne-
prijeteljskih držav, oglejmo si neko-
liko razmere in propadlo monarhijo.
Leta 1878 je poslala Srbija popolno-
ma prosta. Ali na Berolinski konfe-
renci je rovaril Andrassy, ki je bil
pač v prvi vrsti Madžar, ne samo
proti Slovanom sploh, ampak posebno
proti Srbiji, kakor piše Jov. Ristič v
svoji knjigi „Spoljašnji odnosi Srbije“.
Ni čuda tedaj, če Ristič nikakor ni
mogel odločiti se za sklep carinske
pogodbe v veliko sosedo, čeravno
so bili dogovori in pogodbe med
Turčijo in monarhijo, ki so vezali
glasom čl. XXXVII berlinske pogodbe
bivčo turško sužnjo Srbijo do sklepa
samostojne pogodbe, skrajno površni
in pomankljivi. Sele po odstopu Ri-
stiča je sklenil Mijatović leta 1881 z
Avstro-Ogrsko carinsko pogodbo, ki
pa je nosila znake madžarske nadu-
tosti in nasilnosti. Mala Srbija obdana
okrog in okrog od agrarnih in veči-
noma sovražnih držav, se ni mogla ni-
kamor ganiti pa se je morala udati.
Saj ni mogla nikamor izvažati pre-
bitka iz poljedelstva in živinoreje. Po-
sebnost se je šlo za izvoz in prevoz
goveje živine in svinj. Takrat je pa
mogla izvažati le v Avstrijo in pa
Nemčijo.

Srbija je podpisala levjo pogod-
bo z mogočno sosedo in ni čuda, če
se je rodil v srbskih srcih gnjev in
sovražstvo proti avstromadžarski tla-
čiteljici. Madžari so s svojimi šika-
nimi, s katerimi so ovirali srbsko
uvozno trgovino, podpihovali to
sovražstvo. Leta 1908 je začela bivša
monarhija gospodarski boj proti Srbiji,
s katerim je hotela gospodarsko uni-
čiti to malo in energično državo.
Bali smo se, da bo podlegla mala
Srbija, toda bila je neukrotljiva, znala
si je pomagati, preskrbela si je dru-
ga izhodišča in konečno je odnehala
monarhija, ker se je le zbal za srbs-
ki trg, katerega je potrebovala. Ka-
kor so bile zaprte avstro-ogrške meje
srbskim volom in praščem, tako je
bila zaprta srbska meja industrijskim
izdelkom avstrijskih čifutov in „Unsere
Leit“ so začeli protestirati proti mad-
žarski politiki napram Srbiji, tembolj,
ker je Nemčija napela vse sile, da bi
se priborila srbski trg. Zmagala je
takrat Srbija v istem gospodarskem
boju. Za spomin pa so ostale vi-
soke carinske postavke, ki se
porabljajo sedaj za proizvode
iz nemške Avstrije, pristne
hčerke propadle Avstrije.

Mnogo je takih zabavljačev proti
visoki carini, ki čó hoteli vseprek u-
važati in izkoriščati našo potrebo.
Tem seveda greni sedaj visoka carina
lepe upe na živahno in dobičkanosno
kupčijo. Vpitje takih pač ne smemo
poslušati, kakor tudi ne onih, ki ho-
čejo uvažati predmete, ki se dobe in
proizvajajo v naši državi. Palice in
porcelanske figurice pač niso potrebne,
na te lahko počakamo. In vendar se

dobe ljudje, ki bi radi take stvari kar na debelo uvažati.

Če bi ne bilo visoke carine, bi se začel kar divji uvoz za vsako ceno in posledica bi bila, da bi tudi v Nemški Avstriji zgubila naša krona vrednost, kakor jo je izgubila v od Italijanov zasedenem ozemlju, ker so veržniki in tihotapci privlekli toliko slabega italijanskega blaga čez mejo.

Nekaj drugega pa je, če se gro za potrebnosti, ki so nam potrebne, da si uredimo, obnovimo in zboljšamo obrate in gospodarstvo. Omenim le potrebščine poljedelstva, industrije in obrti. Poljedelske in obrtne stroje, poljedelsko in obrtno orodje rabimo nujno, domače industrije ni dovolj, uvažati moramo na vsak način, tedaj ni na mestu, da bi se visoka carina plačevala tudi od teh potrebščin. Omenim takoj, da je vlada odredila, da odpade carina na poljedelske stroje in kovine za obrtnike, če se dokaže potreba uvoza.

Sploh pa Nemška Avstrija ni primerna dobaviteljica strojev in orodja. Za te predmete pride v poštev le Nemčija in s to moramo skleniti čimprej pogodbo.

S stališča obrtnikov moramo staviti zahtevo, da dobimo obrtne stroje in orodje carine prosto, ker obrtnik se nahaja v jako slabem gospodarskem položaju in nikakor ne more plačevati še visoke carine, ko pričakuje še pomoči od države.

Grob junaka.

Ko so naši vrli bratje Srbi, Hrvatje in Slovenci pregnali nemško roparsko vojsko v divji beg ter zopet osvobodili lepo našo domovino, tužni Korotan, porabil sem prvo priliko in obiskal grob vzor jugoslovanskega junaka in vojščaka mojega najboljšega prijatelja nadporočnika Franjo Malgaja, ki je padel v bojih v Tolstem vrhu pri Guštajnu. Nemci so ga pokopali v kotu na desni strani mrtvašnice na guštajnskem pokopališču, kjer navadno pokopljejo samomorilce.

Nemške bestije na čelu jim bivši podžupan trške občine Guštanj so zahtevali, da naj Malgajevo truplo vržejo v vodo, katera ga naj zanese v Srbijo, kamor ga je vedno vlekle srce. Drugi so zopet pljuvali na truplo.

Ko zagledam grob, se mi skrči srce od bolesti in svete jeze. Solze so porosile njegov sveži grob, ki je poln cvetja in vencev s slovenskimi trobojnicami. Nemško vojaštvo je prepovedalo Slovincem in Slovenkam udeležiti se pogreba, urediti in oplešati njegov grob s šopki, venci in slovenskimi travkovi.

Vrle slovenske Korošice se pa tega niso vstrašile ter so vkljub prepovedi uredile in ovenčale z venci in trobojnicami grob ter vsadile na gomilo razne cvetke. Eni izmed njih so celo grozili, da jo ustrele, a vkljub temu je bil grob vedno lepše ovenčan, kar niso mogle pri belem dnevu, so storile v temni noči.

Najlepši šopek je položila slovenska šolska mladina iz Prevalj s sladčim napisom: „Junaku nadporočniku Franjo Malgaju, osvoboditelju tužnega Korotana polaga ta šopek v znak hvaležnosti slovenska šolska mladina iz Prevalj.“

Kdor svoj narod ljubi
ter noče biti rob,
temu krvnik glavo rubi
tja v hladan pade grob.“

Ogledal sem si tudi kraj nesreče, kjer je padel ta vzor jugoslovanski junak.

Na tolstovrškem hribu v gozdu nad posestvom Tolstovrške slatine pet minut od železniške proge in državne ceste Maribor-Franzenstete stoji še sedaj na vitki smreki naslonjena lestva, raz katere je opazoval pokojni Malgaj nemške čete. Njegov hrabri oddelek je pod njegovim vodstvom zadrževal cel dan nemško fronto. Na mestu nesreče sem še našel njegovo vizitko, raztrgano specijalno karto in člansko legitimacijo Slov. planinskega društva.

Tamošnji prebivalci so mi pripovedovali, da niso pustili nemški vojak nobenega civilista blizu trupla pokojnega, ker so si hoteli med seboj

plen razdeliti. Nemški vojak Schneider se je hvalil v neki guštanski gostilni, da ima 11 000 K Malgarjevega denarja, ostalo so se njegovi nemški tovariši med seboj razdelili.

V smrekerskem vrhu na tolstovrškem si žrtvoval za obrambo naše zemlje svoje mlado nepopolno življenje ti idealna zlata duša. Gruda jugoslovanskega Korotana, katerega si tako ljubil, naj ti bode lahka, dokler tvojih junaških kosti ne prepeljemo v lep prijazen rojstni kraj v Št. Jur ob juž. železnici.

Fr. Gorišek.

Skupen status.

Med uradništvom se širi govorica, da so sestavila posamezna poverjenišva za vsako skupino njim podrejenih uradnikov skupen status za celo Slovenijo. Tako je tudi prav. Uradnike se je pa uvrstilo po dnevu zadnjega imenovanja. Kaj je posledica temu? Poglejmo!

V letu 1918 so imenovala avstrijska ministristva vse uradnike, ki so bili že dosegli plačo višjega činovnega razreda v dotični čin. razred. Imenovan je bilo veliko število. Najprej so bili imenovani oni s kvalifikacijo „prav dobro“, pozneje pa z „dobro“. Imenovanja se niso izvršila v vseh bivših kronovinah istočasno, ampak v nekaterih prej v drugih kasneje. Tako na pr. fin. rač. uradniki na Primorskem prej kakor na Kranjskem, davčni uradniki na Štajerskem prej kakor na Kranjskem itd. To pa ni bilo v nikako škodo uradnikom, ker so imeli v vsaki kronovini svoj poseben status. Sedaj se je sestavil pa skupen status za vsako skupino uradnikov cele Slovenije ter se je vzelo za podlago uvrščenja, kakor že prej omenjeno, datum zadnjega imenovanja. Pri tem pridejo v poštev uradniki iz vseh onih kronovin bivše Avstrije, iz katerih so prišli službovat v Jugoslavijo.

Ker so bili v letu 1918 imenovani v eni kronovini celo s kvalifikacijo „dobro“ prej kakor v drugi kronovini s kvalifikacijo „prav dobro“, so nastali slučaj, da so uradniki s „prav dobro“ kvalifikacijo in z 1—2 več službenih let, zapostavljeni mlajšim in slabše klasificiranim za 10, 20 in tudi več mest, in to samo radi tega, ker niso rešila ministristva na Dunaju vse predloge deželnih oblasti istočasno. Ako je tako uvrščenje pravično, potem ne vem kaj bi bilo krivično! Upam, da ne bodo poverjenišva pustila take krivice ter uvrstila uradnike, pri enaki kvalifikaciji in istem činovnem razredu, po številu službenih let.

Uradnik.

Draginjsko gibanje v Italiji.

Milan, 5. julija. (Dku.) Gibanje proti draginji in špekulantom se je razširilo na mnoga središča v Italiji. V mnogih mestih so bili resni nemiri. V Florenci so trajali tumulti tudi večer, še dalje. V zunanjih okrajih, kamor vojaštvo ni moglo hitro dospeti, so oplenili vse prodajalnice. Tumulti in nemiri so bili tudi v Turinu, kjer je množica na trgu napadla stojnice in uničila mnogo blaga. (Ldu.)

Turin, 5. julija. (Pos. poročilo.) V provinci Romagna so nastali v večjih krajih težki nemiri in izgredi proti draginjskim špekulantom. Izgredi so se pričeli v mestu Forlì, kjer so izgredniki pobrali vse živežne produkte po trgovinah, jih znosili na delavsko borzo ter jih med seboj razdelili. Ti izgredi so se s hitro naglico razširili na Imolo, Faenza in Ravenna, kjer so bila vsa velika trgovska skladišča povsem oplenjena. V teh mestih, ki so znana kot središče vsakemu republikanskemu in revolucionarnemu gibanju, je obenem započela revolucionarno-anarhistična propaganda. Na katedrali v Imoli so razobesili rdečo zastavo.

V pomirjenje ljudstva je vlada objavila, da je storila vse korake za ublažitev draginje. Iz Amerike potrebuje Italija dnevno 10.000 ton moke. Za vsakdanji kruh stavi v mesečni budget 200 milijonov lir.

Amerikanski kapitan Cajori.

V četrtek zapusti Ljubljano g. kapitan Cajori, zastopnik ameriške misije za prehrano, ki je po naročilu te misije v Sloveniji zasnoval akcijo za otroke. Za to akcijo so dale Združene države Severne Amerike brezplačno na razpolago večje množine raznih tehničnih živil, kakor kakava, riža, kondenziranega mleka, sladkorja itd.

Gospod kapitan Cajori si je za akcijo v Sloveniji stekel velike zasluge; njegovemu nesebičnemu trudu in prizadevanju se imamo zlasti zahvaliti, da se bo ta akcija, ki je izredne važnosti za našo vsled dolgotrajnega pomanjkanja v vojni izstradano in izmučeno deco, tudi še naslednje mesece nadaljevala. Slovenija se bo ljubeznega kapitana Cajorija vedno hvaležno spominjala.

„Kino Central II“ in Mladi vojaki.

(Dopis iz Maribora.)

Dogodki na tem pregrešnem svetu so si, na mojo vero, v istini vsi enaki. Danes doživljam nekaj, kar ti usoda gotovo svoj čas še drugič vrže na krožnik. Pred leti n. pr. Belgija, Beograd, Bukarešta, letos Dunaj in Berlin, — svojčas Ljubljana, danes Maribor, pred leti Sušteršič, letos znani mariborski čifut Siega. Pavliha tam, Pavliha tu, izpreminjajo se samo obleke, obrazi in početje večno isto.

Dolg članek in dosti topel je napisala pred dnevi „Jugoslavija“ glede mariborskega nemškega gledališča in slovenskega mariborskega dramatičnega društva. Ako dregneš v ovinjak, se ti ose običajno zapode v obraz in se branijo! Pri nas, žalibog, še tega ni bilo. Nasprotno! Sinoči sem imel žalostno priliko in dvomljivo čast prisostvovati kinopredstavi „mestnega kinopodjetja“ Siegejevega v — mariborskem nemškem gledališču. Ali ni to, da rabim čisto prostaški izraz iz nekdanjega avstrijskega vojaškega vokabularja, naravnost s a! Dne 2. in 3. t. m. v gledališču slov. predstave ljubljanskih gledaliških gostov — pod kakimi pogoji se je članom našega Narodnega gledališča dvorano sploh posodilo, vedi ga Bog in pizdeti sami — sinoči istotam Gustav Siegejev cirkus! Toliko in toliko se govori, piše in prepira v Slovincih ravno zadnji čas o čiščenju, pri nas v Mariboru pa je potreba jeklenotrdne metle in enakega pometača na eno in drugo stran bolj kot kjerkoli drugje v naši državi. Saj nam poleg drugih lumparij žalostno židovstvo bije v obraz morda le še v Zagrebu. Zakaj se ni že davno prevzelo nemškega gledališča v slovensko upravo, zakaj se ni uravnalo cele zadeve tako, kot je svetoval zadnji članek „Jugoslavije“ že pred meseci? Kakor vam drago, gospoda. Če mislite, da boste tam, kjer sejete ljuliko, želi pšenico, se proketo motite! Znana verza: . . . Kdor zaničuje se sam . . .“ pojeta vse drugačno melodijo! — Drugega komentarija, nadaljnih pridig in nasvetov menda ni potreba, ker kazalec na uri kaže itak že par minut pred dvanajsto! . . .

V Mariboru se je zjasnilo. Slovanski napisi — srca so marsikod res da še nemška po trgovinah, gostilnah, trafikah itd. Le najzagrizenejši Švabi še niso zadostili pozivu, no, uklonili so svoje sloke tilnike vsaj v toliko, da so izginile nemške deske in prazne luknje nad vrati trgovin zevajo še in čakajo odrešenja. No tudi za te pride v kratkem — izgovarjajo se sedaj, ko s svojo pritožbo na pariški konferenci niso ničesar opravili, s pomanjkanjem delavskih moči in preobloženim delom v pleskarski obrti — tudi za te pride prej ali slej „...summa dies...“. Še vedno pa se v svoji stari širokosti in v svoji stari švabski nadutosti šopiri pokraj mosta zloglasno gnezdo „Theresienhof“ z vsemi bleščečimi ornamenti in insignijami propadle nemške slave. Plavice na prsih natakarič, spremljanih po „jugoslovanskih“ go-

spodih, so na dnevnem redu vzlic parkratnemu svarilu. Zvečer pa, ko se vračaš tam mimo domov, sede na balkonih in v dvorani isti „jugoslovanski“ gospodi in orkester jim svira poleg različnih tujerodnih komadov tudi naše „Mlade vojake“. Človeka bi razgnalo! Ali sreča ali smejoče škodoželjnosti, to si lahko izračunite! I. S.

Vprašanje Celovca.

Belgrad, 6. julija. (Izv. poroč.) Z ozirom na razno neutemeljene vesti, da bodo morali Jugoslovani zapustiti Celovec, se sporoča, da ostanejo jugoslovanske čete tako dolgo v Celovecu, dokler bodo imeli Italijani zasedeno železniško progo Beljak—Št. Vid in sicer brez ozira na eventualno rešitev celovškega vprašanja po mirovni konferenci.

Svečana prisega srbskih novincev.

Na tivolskem igrišču je bila včeraj dopoldne izredna svečanost, nudeča Ljubljancem priliko, spoznavati v realnosti bistvo in duha naše demokracijske srbske armade. O nekdanjih „avstrijskih“ zaprisedah „rekrutov“ so listi običajno prinašali kratke bilješke; priobčeno daljše poročilo, da obenem občinstvo seznanimo z nekaterimi pristnimi srbskimi šegami.

Takoj po osmih so se po ljubljanskih ulicah pomikale nove čete, čete srbskih novincev iz zelene Šumadije proti Tivoliju. Bila je slovesna zapriseda srbskih novincev na slavno zastavo 26. pehotnega polka, obdčeno z velikimi odlikovanji, priborjenimi v nebroj bitkah in napadnih na vseh frontah. Zaprisedenih je bilo okoli 2000 novincev po pravoslavnem obredu.

Po skrajšanem parastosu — pravoslavna maša — je bila zapriseda iz vseh grl je gromko odmevala kratka prisega kralju in očetnjavi. Zatem je govoril pravoslavni duhovnik o pomenu prisega, svečanosti in ljubezni do slavne domovine. Za njim je povzel besedo komandir novincev — podpolkovnik Naumović. V vnetih besedah je orisal borbe, boje srbske vojske, poudarjal zvestobo zastavi, katero je dolžan braniti vsak borec in junak do zadnjega dihljaja. — Imenom poveljnika dravske divizije, generala Smijanića je govoril polkovnik Stihlilj Vukasović. Novincem iz daljne Šumadije je podal tolažilo, da se nahajajo v osvobojeni očetnjavi, da jih slovenski narod sprejema kot brate, čeprav so daleč od svojih domov, koč in roditeljev, bratov, sester. Domovina jim je tudi ta krasna zemlja Slovenije. Da je je poudarjal vernost in zvestobo v zastavo. Povsod bodo naši uteli v težkih dneh in zastava jih bo spremljala na vseh činih.

V krepkih, jedratih besedah se je gospod polkovnik obrnil proti občinstvu: „Vjeruj, Slovenija mila! Primi in pritisni na svoja pr-a te hrabre sinove junaške Srbije! Vjeruj v božjo pomoč, ker Bog ljubi resnice in pravice! . . . Vjeruj v neomajano brabrost sinov Tvoje posesirimo Srbije in vjeruj v železne pesti Tvojih lastnih sinov, kateri bodo olajšali Tvoje težke rane, pod katerimi sedaj vzdihuješ.“

Vojaštvo in občinstvo je živahno pozdravljalo ta temperamentni govor. Vojaška godba je med vsakokratnim odmorom svirala srbsko himno: „Bože pravde“, hrvatsko „Lijepa naša domovina“ in slovensko „Naprej“ z začetnimi kiticami.

Ravno ta svečanost nam je nudila temeljne razlike med nekdanj in sedaj. Invalidi in stari vojaki trpinj nekdanje avstrijske armade so bili enoglasni v sodbi: Avstrijska paradapsovke, hrulacije višjih, tu — družina, ena sama družina. Ko so prihajali višji, starešine, obšli so čete in v sredi četne fronte so salutirali, vzklikajoč: „Pomozi Bog, junaci!“ In zadonel je odzdrav: „Bog i bo!“ Marsikdo šele sedaj spoznava pravo bistvenost discipline; taka disciplina mora dovesti do slavnih zmag! . . . To je bilo nekaj

novega za Ljubljance, navajene še vedno na „parade“... In cel čas svečanosti ni padla ni ena psovka, ni ena surova beseda, ni ena kletvica, katerih je bilo „besedišče“ avstrijskih oficirjev tako pestro in izbrano.

Po slovesni zaprisegi je bila pogostitev gostov, to je pristna srbska šega, o kateri ima še marsikdo omejene pojme in zato ni za enkrat za-meriti, če so nekateri odklanjali... Je splošna navada v Srbiji in Bosni, da se ob slovesnostih, razstankih, obiskih pogosti goste, došlece s čašico „rakije“, kompotom in cigaretami. Sibu-gostitelju napravite največje žaljenje, če ga s tem zavrnete, kakor tudi, če hočete vzeti več žlic kompota.

Najlepši pa je bil dalje prizor, ko je bil splošen odstop. Vojaki so se pomešali, začeli so plesati kolo in prepevali pesmi. Z njimi se je pomešalo občinstvo... Nastop! In zopet je bil red! V vrstah ob zvokih godbe so novinci z zastavo na čelu odkorali proti vojašnici. Spremljalo jih je številno občinstvo, ki je z navdušenjem nazdravljalo kralju, državi in vojski... Zlasti zanimiv je bil trenutek mimo „Uniona“.

Omenjamo dalje, da se je slovesne zaprisege udeležil tudi ljubljanski „Sokol“ po svojih zastopnikih, kakor tudi zastopniki deželne vlade: predsednik dr. Brejc, pov. dr. Vrstovšek, pov. Golja, dalje župan dr. Iv. Tavčar in vseučilišni prof. dr. Fran. Ilešič.

Sokol I.

Po petih letih pod habšburškim jarmom udušenega življenja je večeraj ljubljanski Sokol I. prvič zopet javno razvil svoje kulturno delo. Vsakdo se je iskreno, z navdušenostjo vzradostil nastopa Sokola, zlasti nastopa onih ljubkih malčkov, šolskega naraščaja, kateremu je bilo pod režinom starih šolskih oblasti skoro zabranjeno posecati sokolske telovadnice. Že dopoldansko skušnjo je posetilo številno občinstvo, naklonjeno in udano veliki sokolski ideji; tudi dva francoska oficirja sta opazovala z zanimanjem dopoldanski nastop Sokola in Sokolice.

Popoldne ob polu 5. se je Sokol zbral na trgu Tabor, na dvorišču h. št. 2. (Acceptove hiše), kjer ima zelo skromno zatečišče za svojo telovadnico; šolski naraščaj, dečki in deklice, v šoli na Ledini. Ob zvoku sokolskih trompet so nato Sokoli v povorki odkorakali na javno telovadišče, na senčnat prostor „Kmetške posojilnice“ ob Dunajski cesti. Javni telovadbi je prisostvovalo okoli 7000 izbranega občinstva, ki je s posebnim zanimanjem in navdušenjem spremljalo vsako vajo in vsak nastop. Slovesnosti so se udeležila tudi ostala sokolska društva, zlasti številni: Primorski sokolski krožek, Sokol II., Sokol iz Štepanjevasi, Sokol iz Most.

Ob 5. popoldne se je pričela javna telovadba. Proste vaje so občinstvo fascinirale, ne podajamo tu tehniške kritike, kar spada v strokovni list, toda poudariti moramo, da je Sokol I. dosegel v moralno-estetičnem in telesnovzgojnem oziru znatne in in lepe uspehe. Nastop članov — 24 krepkih, jeklenih mišic pod vodstvom brata Stane Vidmarja — je izvajalo pet simboličnih prostih vaj, določenih za vsesokolski zlet 1. 1914. Ti čisti jasni njih pogledi proti bogu svetlobe! Upi na boljšo našo bodočnost!... Umevali smo in sledil je borcem vihar iskrenega odobravanja.

Ob splošni napetosti in viharjem potlesku je pod vaditeljem, br. Andr. Berčeto vkorakal sigurni sokolski korakov dečki šolski naraščaj, 77 sokolskih src... Rdeče srajce... rjave dokolenice... bos!... Ko so izveli prvo prosto vajo, dvignilo se je odobravanje v simpatičen potlesk. Malčki med malčki! Kako resno in disciplinirano, odvažno in tiho so stali in izvajali med sviranjem orkestra Sokola I. 4 proste vaje. In ta mlada četa nam je dvignila upe, ta mlada četa nam je v svojih vajah pokazala sokolsko idejo silnega, zdravega in čistega življenja.

Za šolskim naraščajem nastopijo gojenke v belih krilih. Divota!... 92 deklic pod voditeljem J. Slapničarjem ljubko, mirno izvaja proste vaje za izlet 1. 1914. Vijejo se njih ročice, poklanjajo njih vitka telesa... Diven prizor! In ob splošnem, viharjem potlesku zapuščajo prostor...

Obrtni naraščaj, 76, je pod vaditeljem Antonom Bregarjem izvajal proste vaje za izlet 1914. Njih telovadni kostumi so bili simpatični, disciplina sokolska. Orodne vaje članstva so zbudile splošno in napeto zanimanje zlasti one na bradli in na drugu. Pod vodstvom brata Slapničarja je izvajalo 35 članic proste vaje, polne simbolike in krepkega življenja. Članice so žele krepko odobravanje. Slednjič se je sestavila skupina, broječa 250 oseb, ki je vzbudila splošno občudovanje.

Podstarosta br. N. Marolt je imel na zbrano občinstvo in Sokole kratek, jednat nagovor, poudarjajoč kulturni pomen sokolske organizacije, nalogo in delovanje Sokola, omenjajoč važne in pomembne sklepe sokolskega sabora v Novem Sadu. Zaključil je: „V pesti silo, v srcu pogum za svobodo domovine!“

Resno je končala telovadba, prav v smislu kulturnih stremeljenj Sokola. Ni bilo opaziti onih že v mnogih romanih itak z vso satiro žigosanih „paviljonov“. Na tej poti naprej k velikim ciljem! Na zdar!

Politični pregled.

p Notranja politika Italije. Pariz, 6. julija. (Brezlično.) Agence Havas javlja iz Rima: Od točk, ki so tvorile program za notranjo politiko Nittijske, jih je nekaj že uresničenih. Cenzura je odpravljena, vprašanje volilne reforme se marljivo proučuje in tudi demobilizacija se je že pričela s tem, da je bil odpuščen letnik 1889, kateremu bo najbrže v kratkem sledil tudi letnik 1890. (Ldu.)

p Splošna stavka v Italiji! Milan, 6. julija. (DKU) „Popolo d'Italia“ piše, da bo brzkone v vseh italijanskih lukah izbruhnila generalna stavka v znamenju solidarnosti s tržaškimi mornarji, katerim so bile odklonjene zahteve po povečanju mezde. Kakor poroča „Avanti“, je pričakovati stavke kovinarjev v Milanu in v okolici. Tudi v soboto so bile v raznih mestih manifestacije proti druginji živili. Pri teh nemirih je bilo dvajset ljudi ranjenih in ena oseba je mrtva. (Ldu.)

p Splošna svetovna stavka. Pariz, 5. julija. (Pos. por.) Upravni odbor sindikata delavcev je po daljši debati sklenil proglasiti sporazumno s proletarci Anglije in Italije splošno 24-urno delavsko stavko na dan 21. julija. Odbor sestavi odločen manifest, v katerem delavstvo Francije, Anglije in Italije obsoja politiko Clemenceaua, izjave Bonar Lawa v Angliji in oficijelno italijansko politiko. Odbor zahteva takojšnjo splošno demobilizacijo, popolne konstitucionalne svobodščine in splošno amnestijo. Dalje zahteva odločne uredbe proti druginji in takojšnjo ustavitev operacij v Rusiji.

p Dogodki na Reki. „Temps“ piše: Italijanski listi objavljajo podrobnosti o obžalovanju vrednem dogodku, ki je dne 2. julija na Reki dovedel do spopadov med italijanskim prebivalstvom in nekaterimi francoskimi vojaki in mornarji. Po italijanskem poročilu sta dva francoska vojaka dvema ženskama odtrgala italijanski kokardi; nato so izbruhnili nemiri. Italijansko časopisje porablja ta dogodek in zahteva odhod francoskih čet z Reke. Francosko ministrstvo za mornarico še ni prejelo nobenih posebnih poročil o tem dogodku. (Ldu.)

p Akcija proti Madžarski. Kakor doznava „Daily Mail“ iz pariškega vira, namerava ententa v kratkem pričeti odločno vojaško akcijo proti Budimpešti. Ententne čete bodo prodirale iz južne Ogrske proti glavnemu mestu Madžarske. Poglavitni namen te akcije je, upostaviti svoboden promet po Donavi. (Ldu.)

p Zborovanje zaupnikov JDS. V nedeljo 6. t. m. se je vršilo v ljubljanskem „Narodnem domu“ zborovanje zaupnikov JDS. Zborovanja se je udeležilo okoli 800 zastopnikov iz cele Slovenije. Zborovanje je otvoril dr. Ivan Tavčar, ki je na to prečital svoj govor. Med drugim je izjavil: Neomahljivi služabniki hočemo biti novi državi! V tem pogledu ne priznavamo nobenega umika, nikakega polovičarstva — zato veljaj moja glasna beseda kralju Petru in njegovemu sinu Aleksandru. Slovenci hočemo imeti svojo jugoslovansko državo in hočemo, da ta država požene iz enako zdravih korenin, iz katerih je poganjala poprejšnja mala država naših srbskih bratov, ki so prelili obilo krvi, katere pa niti ena kaplja ni pila bojišč, ne da bi bila prelita tudi za nas. Mi hočemo, da imej srbski narod, kakor je imel v bojih prvo mesto, tudi uplivno besedo pri ustanovitvi naše države. Srbski duh mora nas vse prešinjati, če hočemo, da ne razpade Jugoslavija v različne kote in kotičke. Mi hočemo, da je naša država veličastno poslopje, ki je zgrajeno iz mogočnih kvadrov, katerih vsak se tesno oprijemlje drugega, tako da bo stavba zgrajena za večno in da je ne bo mogla omajati nobena sila! Za dr. Tavčarjem so govorili dr. Puc, zastopnik nesrečne Goriške, o delu v Narodnem predstavništvu, dr. Novak o gospodarskem stanju države, dr. Kukovec o agrarni reformi, dr. Pavel Pestotnik o prosvetnem vprašanju. Nato je prečital profesor Voglar poročilo zadržanega dr. Brezigerja o stanju države v narodno-gospodarskem in finančnem oziru. Poročilo zastopstva JDS pri deželni vladi je podal podpredsednik dež. vlade dr. Gregor Žerjav, katerega so zborovalci z navdušenim aplavzom pozdravili. Nato je podal strankin tajnik prof. Breznik poročilo o organizaciji stranke. Dr. Kramerju, ministru za konstitucijo in dr. Žerjavu, podpredsedniku deželne vlade, se je izrekla enoglasno zaupnica. Sprejetih je bilo več važnih resolucij: radi mirovne konference, kjer se zahteva, naj naša delegacija ne podpiše pogodbe brez primorskih Slovencev. Plebiscit na Koroškem se more dovoliti le tedaj, če se izvede tudi v Primorju. Naša država naj ne prevzame nobenih predvojnih državnih avstrijskih posojil. Nadalje resolucija, naj se hitro reši valutno vprašanje; carinsko vprašanje naj se čim preje uredi; ravno tako uvoz in izvoz, kakor tudi promet. Dalje naj država posveča židovskemu naseljevanju največjo pozornost, poslanci JDS naj zastavijo vse sile, da se agrarna reforma nemudoma izvede. Nadalje resolucije glede uradniških plač, obrtnega stanu, sestanka avtonomnih mest, proti konfidentom, proti korupciji, proti jesenski reviziji, proti pogodbi z mlinskimi veleindustrijalci, glede železnic, vseučilišča v Ljubljani, učiteljska, strokovnih šol, vzgoje mladine itd.

p Jadranski problem. Svet petorice se je bavil z reševanjem vprašanja vzpostavitve podonavskega prometa. Prihodnji teden bo vzel svet petorice jadranski problem v resen pretres. Vkolikor se da posneti iz neoficielnih razgovorov, je italijanski nastop tamnošnje kroge presenetil. Vendar so ameriški, angleški in francoski delegatje izdelali načrt za nadaljnje svoje postopanje z Italijani. Ako se ne pojavijo nepričakovane cvire in Italija sodelovanje ne odkloni, pričakujejo, da se more to vprašanje v zelo kratkem času rešiti, nakar bi se dala dokončati nemško-avstrijska mirovna pogodba in završiti poslednja vprašanja, ki veljajo boljšeizmu ter, pogodbi z Rusije in Italije. (Ldu.)

Prosimo, ko vpošljete denar na naše upravnistvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljave, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dobrodelen namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

Pokrajinske vesti.

kr Celje. Za pravico. Moje stremljenje in mislim, da stremljenje vsakega Slovenca je, da vlada na svetu pravica. Dokler bo té med ljudstvom primanjkovalo, pač ne bo pravega redu povsod. Tako n. pr. krivično lahko smatram, kar si dovoljuje neki računski podčastnik J. iz Celja, da zahteva od vsakega za morda že več staro menažno karto 20 vin. Pa da bi bila še vsaj v slovenskem jeziku! Tako pa še vedno nahajamo ostanke nekdanje nemške nadvlade po Slovenskem, iz česar se da sklepati, da je že najmanj eno leto, odkar so prišle iz stroja.

V obratni smeri ni istotak dostojno, bodisi že za njegovo lastno osebo, bodisi za skupno blagajno, da se moštvo na ta način izkorišča.

Upamo, da se bodo prihodnjega prvega dobile ali menažne karte — nemške zastonj, ali pa — slovenske à 20 vinarjev, saj je že to precej darovati.

kr Nemška olika. Sokol v Mokronogu namerava zgraditi društveni dom, v katerem bi našla vsa slovenska društva zavetišče; v slučaju vojne pa bi se dala cela stavba vojni oblasti na razpolago. Sokol v Mokronogu se je vsled nakupa stavbenega zemljišča obrnil na nemškega odvetnika dr. O. Vallentschag-a v Ljubljani, ker ima isti tu grajščino in obilo posestva. Nemški odvetnik Vallentschag pa na ponovna vprašanja niti ni odgovoril, kar mora služiti v dokaz, da Sokolu in vojni oblasti ni naprodaj njegov prostor. Sokol v Mokronogu goji telovadbo tudi z naraščajem pod strogim nadzorstvom, kar bo vojna oblast gotovo odobravala. Ako si pa društvo „Sokol“ nalaga poleg telovadbe tudi skrb za lastni dom, kateri bi obenem služil tudi državi, je neumljivo, kako si upa nemški odvetnik dr. Vallentschag v Jugoslaviji postopati tako, kakor postopa sedaj. Merodajne oblasti naj vzamejo ta slučaj v vednost in ravnanje.

kr Koncert v Radgoni. Maribor 7. julija. V soboto, dne 5. julija je priredila mariborska „Glasbena Matica“ pod vodstvom sodnega svetnika O. Deva, s sodelovanjem mariborske vojaške godbe, pod vodstvom kapelnika Herzoga veliki koncert v dvorani Mestne hranišnice v Radgoni. Radgončani so priredili Glasbeni Matici na glavnem kolodvoru, ki je bil ves v zelenju, in s katerega so plapolale slovenske trobojnice, slovesen sprejem. Koncert je otvorilo snujoče se „Radgonsko pevsko društvo“; druge točke je izvajala mariborska Glasb. Matica. Koncerta se je udeležilo nad 1000 poslušalcev. — Dne 6. t. m. ob 8. uri se je odpeljala Glasb. Matica in voj. godba v Ljutomer. S kolodvora je vihrala trobojntca. Vlak so pričakovale belo oblečene deklice s cveticami in predstavniki bivšega narodnega sveta. Došle je pozdravil gerent Misija. Pričelo se je mnogo gostov tudi iz Sp. Štajerske in iz Krajske. V splošno presenečenje je visela v slovenskem Ljutomeru samo z občinske hiše slovenska trobojnica. Ob 11. uri je bil na Glavnem trgu koncert Glasb. Matic in vojaške godbe. Prisostvovalo je mnogo občinstva iz trga in okolice ter gostov iz slovenskega Prekmurja.

kr Št. Jakob v Rožu. Na predvečer sv. Cirila in Metoda so prvič zagoreli kresovi svobode. Kakor vestna straža jih je na črti od Kepe do Mal. Tur gorelo okrog 50 in še več. Na od Nemcev zasedenem ozemlju tik pred Beljakom na Vernbergu, Strmcu in Gozdanjih jih je gorelo šest. Na ta večer naj bi prišla ententna komisija in se preprčala, kateri narod da biva na tem ozemlju.

kr Konjska dirka v Ljutomeru. Iz Ljutomera javljajo: Ob najlepšem vremenu se je danes vršila tu prva jugoslovanska konjska dirka. Udeležnikov je bilo nad 3000. Dirko je med drugimi posetil tudi prelat Kalan, po-verjenik za kmetijstvo. Dirke so se udeležili samo kmečki konji v petih skupinah. Daljava za I. in II. skupino je bilo 2000 m, za III. in IV. skupino

2664 m in za V. 1333 m. Raspisanih je bilo več daril. Največje darilo (5000 K in 200 dinarjev) sta prejela v dvovprežni glavni dirki Mihael Filipič, kmet iz Novaveš, s svojo „Princeso“ in Josip Sršen iz Veržaja, s svojo „Elino“.

Dnevne vesti.

dn Ministrski predsednik Protić se ni vrnil. Belgrad, 4. julija. Vsled neke pokvarjene brzojavke so nekateri listi javili, da se je ministrski predsednik Protić vrnil s svojo delegacijo iz Pariza v Belgrad. Ta vest nikakor ne odgovarja istini in se jo tudi popolnoma dementira. Sploh ni mogoče, da bi se mogla naša ministrska delegacija vrniti tako hitro v Belgrad. Komentar zagrebškega „Obzora“ na to vest pa je kombinacija, ki ni z ničemer utemeljena.

dn Sprejem oficirjev v jugoslovansko armado. Do sedaj je bilo sprejetih v našo vojsko 1629 bivših avstro-ogrskih oficirjev in sicer 1615 v vojsko na kopnem in 113 v mornarico. Oficirji se še sprejemajo nadalje, vendar pa je poslednji rok za vlaganje prošelj določen na 30. avgust t. l. (Ldu.)

dn Konfidenti in ovaduh. Svoječasno se je mnogo govorilo in pisalo o teh človeških izvrzkah, ki so za časa vojne spravljali zavedne Slovence ob življenje ali ob svobodo, povzročali vpoklice itd. Pričakovali smo prizadeti, da dobijo vsi taki zasluženo plačilo, a zgodilo se ni nič in ti avstrijski ovaduhji že ponosno dvigajo glave v zavesti, da se jim ne bo nič zgodilo. Zahtevamo, da se kakor v Zagrebu za Hrvatsko, tudi v Ljubljani za Slovenijo sestavi komisija, ki naj čimprej doloži vse bivše avstrijske konfidente in ovaduhe po celi Sloveniji ter potem objavi listo konfidentov.

dn Razredna loterija. Iz Belgrada poročajo, da je minister za trgovino pripravil vse za ureditev in začetek razredne loterije. Za ureditev razredne loterije, bo odobrila vlada potrebni kredit.

dn Železniški promet med Osijekom in Pečuhom je zopet odprt. Iz Osijeka vozi dnevno osebni vlak ob 4:40 uri.

dn Slovenski duhan v Zagrebu. Tobačni izdelki ljubljanske tovarne se morajo kupiti v Zagrebu samo na Jelačićevem trgu za verižniške cene. Zdi se, da državne tovarne izdelujejo duhan in cigarete samo za verižnike. Res čudno, kaj se še vse zgodi pri nas!

dn Napačni dvekranski bankovci. Madžarska komunistična vlada je izdala večje število dvekranskih bankovcev, ki se spoznajo na tem, da je v številu serije na prvem mestu 7 mesto 1.

dn Razprava proti hčeri kronprinca Rudolfa Elizabeti Windischgrätz je zopet preložena.

dn Izdajica Tkalec pobegnil. Nadporočnik Tkalec je na eskorti iz Ljubljane v Zagreb pobegnil.

dn Popravek. Društvo J. Ž. nam pošilja: V št. 158 dnevnika „Jugoslavija“ je objavljena notica „Ravnateljstvo kr. državnih železnic“, ki v bistvu sicer popolnoma odgovarja dejstvu, le napad na slugo Steiner Jakoba je popolnoma neosnovan. Imenovan ima sicer nemško ime, a je zaveden Slovenec in je eden prvih članov našega društva (od 1. 1910).

dn Vsem Srbom in zavednim Jugoslovanom sploh, pošiljajo najiskrenejše pozdrave slovenska dekleta iz Hotedršice (zased. ozemlje).

dn Alojzija Vizintin. Dne 2. julija t. l. je bila pripeljana v deželno bolnico na opazovalni oddelek baje nekje iz Zidanegamosta, okrog 30 let stara, umobolna goriška begunka Alojzija Vizintin. Spremljevalca bolnice sta takoj odšla, ne da bi se zglasila v sprejemnem uradu in so raditega vsi podatki o nji neznani. Imenovana je v soboto dne 5. t. m. ob 8. uri zvečer umrla. Pogreb se je vršil dne 7. julija t. l. popoldne. Njeni sorodniki oziroma spremljevalci se tem potom o tem obveščajo in prosijo, da se

radi zaslišanja o umrli zglase čimprej v deželni bolnici.

dn Upokojeni častniki in voj. uradniki. Ker je ministrstvo za vojno in mornarico z naredbo Pov. F. A. O. br. 35618 od 26. junija t. l. odredilo, da morajo vsi upokojeni častniki in voj. uradniki položiti pismeno prisego, se ti častniki in vojni uradniki tem potom poziljajo, da se v najkrajšem roku javijo pri naslednjih komandah: Komanda mesta Ljubljana, Orožniska postaja Kočevje, Štaj. obmejno poveljstvo Maribor, Polkova komanda Pliberk, Polkovna okrožna komanda Celje, v svrhu položitve prisage. Podrobnejše podatke dobe imenovani pri gori omenjenih komandah.

dn Izkaz posredovalnice slov. trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 2 knjigovodji, 3 potniki, 12 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 2 kontoristinj, 3 prodajalke, 1 učenec in 3 učence, — Službe išče: 3 kontoristi, 4 poslovodje, 3 potniki, 6 skladiščnikov, 26 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov železniške stroke, 12 pomočnikov manufakturne stroke, 16 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 15 kontoristinj, 10 blagajničark, 30 prodajalk, 4 učenci, 3 učence. — Posredovalnica posluje za delodajalce, člane društva, učence in učenke brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Gg. trgovce pa prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osobja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančnejše ustreči.

Ljubljanske vesti.

1 V proslavo godu Njega Velikanstva kralja Petra priredi Glasbena Matica v soboto, 12. julija na korist vojnim invalidom dobrodelni koncert v Unionski dvorani.

1 V proslavo kraljevega imenodana je po odredbi vrhovne komande v Belgradu dne 12. t. m. zopet cvetlični dan na korist našim invalidom, in sicer to pot hkratu po vsej državi, torej tudi v Ljubljani. Dame in gospodje, ki so pripravljeni sodelovati pri tem človekoljubnem delu za naše najglobljega sočutja in izdatne podpore vredne žrtve vojne, prosimo, da se blagovolijo sniti danes v torek, dne 8. t. m. ob 18. uri v mali magistratni posredovalnici. Pridite v čim največjem številu gospe, gospodične in gospodje!

1 Poverjenik za uk in bogochastje dr. Karel Verstovšek tekoči teden ne sprejema strank.

1 Sokolu I. I. Nedeljska javna telovadna je povsem dobro uspela, le žal, da nad polovico posetnikov ni bila deležna marljivega dela Sokola I. Želeti bi bilo torej, da se po možnosti ponovi. Kar se pa tiče radi sedežev in paviljonov, bo društvo gotovo potrebno ukrenilo. Prizadeti.

1 Draginja mesa. Ljubljanski mesarji so vendar znižali ceno mesu in sicer stane odslej I. vrste meso 14 kron, II. vrste pa 12 kron kilogram. To je pa v primeri s cenami za živino še vedno previsoko. Če na Dolenjskem v Novem mestu i. dr. in na Gorenjskem v Domžalah lahko prodajajo goveje in teleče meso po deset kron kilogram, bi ga tudi v Ljubljani lahko. Ne bomo prej mirovali, dokler se cene mesu ne znižajo tako, kakor so v Novem mestu in v Domžalah.

1 Pri oddaji mesta hišnika pri Mestni hranilnici v Ljubljani ni vplivala nikaka protekcija, ampak le vladni ukaz, da mora biti hišnik, ki ima opraviti s centralno kurjavo na par, strokovno izprašan kurjač. Novoimenovani hišnik se je med vsemi prosilci izkazal kot edino usposobljen kurjač.

1 Umrl je Iv. Ströcklinger, strojnik jugoslovanske tiskarne v Ljubljani v nedeljo dne 6. julija t. l. ob 1. uri ponoči v 30. letu starosti. Pogreb bo v torek 8. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

1 „Slon“. Prejeli smo: Prav neradi se pečamo zopet z razmerami v hotelu in kavarni „Slon“. Tu se še

vedno šopiri s svojo nemščino kot gospodar ravnatelj, ki si ga je naročil lastnik iz bogve kakih tevtonskih gozdov; proti uslužbencem je surov, pravi tip oholega, zagrizenega Germana, ki si je stavil za svojo nalogo, da polagoma odslovi vse stare uslužbence iz hiše. Nastavlja pa privravnice, ki kažejo svojo mišnjo do domačinov. — Če se razmere ne spremenijo, bomo posvetili malo več pažnje tudi gostom, ki se zbirajo tukaj od vseh vetrov, da sklepajo svoje nečedne nakane na žepke konsumentov.

1 Šiškarji smo radovedni, v kakšno kategorijo vojaškega dostojanstva ali v kateri činovni razred je uvrščena gđ. Talerjeva, ki je po splošnem mnenju nastavljena samo kot pisarniška moč pri Povožni delavnici v Šiški, da ji pristojna vojaška ekipaža z vojaškim kočijažem, katera jo vozi v pisarno in iz nočnih izletov domov. Ali ima vojaška uprava res toliko ekipaž in kočijažev na razpolago?

Kulturni pregled.

kl Djački almanah. Odličili smo, da krajem ove šolske godine izdamo almanah jugoslovanskih dijaka, koji imade da bude odraz duha, svestni, kulture i raspoloženja svekolikoga našega dijaštva u ove veliko doba u kom živimo. Almanah će obasizati preko 100 stranica, a izaći će početkom dođućega meseca u umetničkoj opremi slikara Ljube Babića. Cena almanahu će biti oko K 3. Rukopisi imadu se poslati najkasnije do 25. o. m. Svaki djak mora da nabavi ovaj almanah. Drugovi, koji ga žele raspčavati (uz provizijo) neka nam se odmah jave. Narudžbe i pošiljke šalju se na uredništvo i upravu „Almanaha jugoslovanskih djaka“, Zagreb, Gjorgijeva 18 I. kat. Kod novčanih pošiljaka imade se napomenuti „na ruke Nike Hećimovića. Uredjivački odbor.

kl Stritarjeva antologija. Uredil in uvod napisal Dr. Ivan Prijatelj. V Ljubljani 1910. Izdala in založila „Tiskovna zadruga“. 80. 247 str. V obširnem uvodu antologije nam je na podlagi novih virov pokazal urednik, kako je zrastel iz podlage kraja in časa v boju in trudu veliki mojster in patriarh našega slovstva. Stritarjeva svetovno široka izobrazba z ozrednim vzgojiteljskim darom je prišla v prid njegovi kulturni misliji v mladem, šele nastajajočem narodu. Stritar je nekaj desetletij držal v rokah vse niti, ki se ovijajo najrazličnejših panog lep slovja: lirike, epike, dramatike, književne, umetniške, socialne, politične kritike. Stritar je centralna postava slovenske literature, zakonodajatelj in vzornik svoje dobe. In to dobo nam je nazikal urednik dr. Prijatelj z globokim umevanjem tako mojstrsko, da smemo njegovo estetsko kritično analizo steti med najduhovitejše slovenske literarne študije. — Antologija nam nudi izbor Stritarjevih pesmi, ene umotvorne oblike, ki ne predstavljajo njegovega najmočnejšega izraza, pač pa njemu najmilejšo duševno deco, ki jo je negoval in pestoval od mladih nog do pozne starosti s posebnim ljubeznijo. Ker so Stritarjeve poezije že pred leti pošle, bo vsak prijatelj njegove Muze z veseljem pozdravil okusno opremljeno knjigo, ki nam v dodatku podaja izbor njegovih poslednjih, dozda še neznanih pesmi. Knjiga se naroča pri „Tiskovni zadrugi“ v Ljubljani, (Sodna nl. 6) broš. L 15, vezana K 18, po pošti 50 vin. več.

kl Živio Wilson! Long live Wilson! Koračnica za glasovir, posvečena osloboditelju naroda, izšla je izpod štampe sa slikom Wilsonovom. Dobiva se u svim zagrebačim knjižarama, kao i kod autora: August Remec, učitelj glasbe u Zagrebu, Dalmatinska ulica 16. Cijena K 6. U Ljubljani se prodaje u bukvarni L. Schwentner in u Katoliškoj bukvarni.

kl Redek gledališni jubilej. Pri prvi uprizoritvi Smetanove „Prodane neveste“ pred 25 leti so sodelovali v zboru znani tenorist g. Jakob Lumb ar, njegova soproga, altistinja

ga. Gabrijela Lumb ar in tenorist g. Fran Rus, ki so še do danes pridni in zvesti člani opernega zbora. Petindvajset let, koliko truda in požrtvovalnosti! Trojica je praznovaia pomembni jubilej natihem, brez vancev in šopkov, brez slavnostnih govorov in daril, pa z mirno zavestjo, da je četrto stoletja vneto služila kulturi! Naše najlepše čestitke!

Razne vesti.

Italijani napadajo francoske vojake na Reki.

Reka, 7. Julija. V soboto popoldne je prišlo zopet do krvavih spopadov med italijanskimi in francoskimi vojaki. Že krog 16. ure so začeli italijanski vojaki napadati francoske vojake. Koliko je bilo ranjenih in mrtvih, se dosepa še prikliva. (Ldu.)

Vojaška konvencija med Italijo in Nemško-Avstrijo.

Nauen, 4. julija (Brezžično) Rimski list „Italia“ izjavlja, da je poročilo o vojaški konvenciji med Nemško-Avstrijo in Italijo preuranjeno. Potrjuje pa vesti, da se orientira nemško-avstrijska zunanja politika v smeri proti Italiji in sicer iz razočaranja radi neizpolnjenih francoskih obljub. (Ldu.)

Dve leti trajajoč ogenj.

O msk, 2. julija. Javljamo, da že dve leti gore naftni vrelci v kraju Grozni. Ogenj je nastal 1. 1917 in še vedno traja. Gori pet vrelcev, ki so dajali dnevno 250 000 podob nafte. Dnevna škoda znaša 2 miliona rubljev. Gora Elbrus je vsa v plamenu.

Za Viljema — dosmrtno preganstvo.

r Ženeva, 6. julija. (Dun. Ku.) Telegraphen-Union poroča: Pichon je naznanil zborničnemu odseku, da bo Francija v procesu zoper Viljema II. predlagala dosmrtno preganstvo. Nemška vlada naj se napoti, izročiti zasebno korespondenco Viljema II. iz začetka njegove vlade. Zasebno premoženje cesarja in njegove obitelji se porabi za odškodninske zahteve Francije, v kolikor jih Nemčija ne bo mogla kriti. (Ldu.)

Gospodarstvo.

g Madžarski denar brez veljave. Dunaj, 30. junija. (Čtu) Iz Budimpešte poročajo: Vlada svetov je danes izdala proglas, ki pozivlja, naj se oddajo modri bankovci (Blaugeld) in ki naznanja, da se bodo protivniki morali zagovarjati pred ljudskim sodiščem. Z današnjim dnem bankovci po 50 kron in višji nimajo več vrednosti. (Ldu.)

g Razdelitev starih avstrijskih dolgov. Vrhovni zavezniški svet je odločil, da prevzame tudi Italija del avstrijskega državnega dolga in sicer sorazmerno po ozemlju bivše Avstro-Ogrske, ki ji pripade. Višina celokupnega avstro-ogrskega dolga, ki bo razdeljen med njene naslednice, se izračuna po oktoberskem kurzu preteklega leta. (Ldu.)

Aprovizacija.

Olje Ljubljanski trgovci, ki hočejo prodajati jedilno olje španske provenijence, katero dobi unovčevalnica za živino, naj se takoj zglase v aprovizacijski pisarni Poljanska cesta 18. Kilogram olja stane na debelo 24 K. Poleg tega se zaračunajo vojni stroški in embalaža. Način prodaje olja in cena na drobno se objavi v listih.

Amerikanska akcija za otroke. Štranke, ki imajo že v rokah izkaznice za ameriškano blago za otroke do 6 leta in ki še niso prišle po blago, naj se zanesljivo zglase dne 9. julija od 8. do 11. in od 14. do 17. ure v Mühlensnovem skladišču na Dunajski cesti, ker se pozneje blago ne bo več delilo, dokler ne pride druga pošiljka blaga.

Vžigalce. Ljubljanski trgovci, ki hočejo prodajati vžigalice, naj se zglase pri tvrdki „Impex“, Vodnikov trg, Mahrova hiša 1 nad. V nadrobni prodaji stane skatljica vžigalice 50 vin. Prodajajo se brez kart.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Zivo apno, zidno in strešno opeko
v celih vagonih ponuja
Ljubljanska komercialna družba z o. z.
Ljubljana, Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju.)

Julij MEINL
Ljubljana

Kava žgana surova
Kavni pridatek
Sardine najboljša vrsta
Keksi
Marmelada
Paradižna konzerva
Riz
Kond. mleko s sladkorjem
Fino desertno vino
Malaga, liter 24 K
Pravi vinski kis
Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko.

Nove mostne in decimalne tehtnice.

ter brzotehtnice s košaro ali kavljem, decimalne tehtnice-gredeljnice, uteži iz železa na debelo in drobno so vedno v zalogi. Za večja na očila primeren popust

Franc Žnidar, Maribor
kovač za fino orodje
Pobreška c. 3
Tržaška c. 11.

Tudi točno izvršuje vse glavne poprave imenovanih tehnic ter preiskovanje istih.

Nudim

prave terpentinske kreme ter kremo iz voska (40%), čistilo za pod, sode v paketih in odprto, blis, fino toaletno milo od 2 K, pisemski papir, razglednice, note, čaja, orgelce, nočno lučko zavijalni papir i dr. po najnižjih cenah.

Oroslav Čertalič
Ljubljana, Resljeva cesta 20.

K. Linhart, urar

Marija Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Josip Jug

stavbeni in pohištveni pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16
naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zmerna cena. Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna **Trnkóczy v Ljubljani**, zraven rotovža.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljna beseda 30 vln. - Dopisovanje in ženitna ponudba pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Fini lahki, enoprežen, polkriti voz, z usnjato streho proda Franc Krašovic, Svet Jur ob Taboru.

2 vagona lepih bukovih drv, 1 m dolgih, je naprodaj. Ponudbe z navedbo cen na upravo tega lista pod naslovom: „August“. 945

Proda se na pol izdelano letalo (aeroplan), oziroma se tudi proda (posamezne dele tega, kakor silno močno ter tenko platno okrog 50 met. in 4 bambusove palice jako močne ter 5-6 metrov dolge. Povpraša ali ogleda se pri L. SEBENIK, Ljubljana, Spodnja Šiška, Knezove ulice. 220

Kupi se:

Kupim malo zbirko znamk, ev. z albumom. Poizve se v upravnistvu. 925

Štedilnik, malo rabljen, vendar dobro ohranjen, kupim takoj. — Ponudbe pod „Štedilnik“ na upravo. 928

Službe:

Kuharica želi službo v Zagrebu. Novem Sadu ali Subotici. Ponudbe do najkasneje 15. julija, nastop z 1. avgustom. — Ponudbe na upravo tega lista pod „Štev. 110/II“.

Postrežnica, starejša, katera tudi kuhati zna, se sprejme takoj. Hrana v hiši. Naslov v upravnistvu. 941

Mlad trgovski pomočnik mešane stroke želi mesta najraje v Ljubljani. Ponudbe na upravnistvo tega lista pod „Priden“. 928 3-1

Razno:

Hčerko, 17 let staro, ki je dovršila trgovski tečaj, dam kakoli boljši družini brezplačno, da bi se vadila v gospodinjstvu, dokler ne dobi primerne službe. Naslov v upravnistvu. 943

Starejši gospod se vzame na hrano in stanovanje. Naslov v upravnistvu. 944

Kupim vsako množino

jabolčnika

kakor tudi 420 jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana I., poštni predal št. 163.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naznanilo!

Anton Mitereger

stavbeni in pohištveni pleskar in ličar

Sp. Šiška, Knezova ul. 121
Preje: Ljubljana, Kolodvorska ul. 6.

Svojim cenj. naročnikom, kakor vsemu slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem po 4 letih vrniviši se od vojakov zopet otvoril svojo pleskarsko obrt. Ker imam veliko zalogo predvojnega blaga, mi bo možno vsa dela kar najbolje izvršiti.

Prva slovenska kavarna

„CENTRAL“
v Mariboru

se priporoča Jugoslovanom domačim in tujim ki prihajajo v Maribor. — Postrežba točna.

BARVA — KEMICNO — ČISTI

vsakovrstno blago

obleke

PERE

SVETLOLIKA

domače perilo

ovratnice, zapesnice

(pošilja po isto na dom)

in srajce

tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

ING. Dr. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.
Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. 933

Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

Tehniška mnenja — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

OPEKO

1142

zidake in strešnike oddaja po najnižjih cenah od postaje Celje

Oswatitsch & Karlovšek, Celje.

Širite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. **Koroška.** Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. **Poglavje o stari slovenski demokraciji.** (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. **Naša Istra.** Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. **Problemi malega naroda.** Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. **Jugoslovanska žena za narodovo svobodo.** Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.

Šmarješke Toplice — Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da so Šmarješke Toplice — **Mirni gaj**, popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdravje.

Do Šmarjeških Toplic — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj ¼ ure. Pošti sta Šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika

Izbrani spisi.

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Gospodstvo polje naše Kosovo!

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilogom dr. N. Županiča. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od nekdanj demokracičen narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro razširjajte med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole, društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno. Koroška je bila naša že od nekdanj in mora biti tudi v bodoče!

Spoznajmo Koroško — zavedajmo se svojih pravic do svoje zemlje!

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.
(26. nadaljevanje.)

Dasi ni ta rodbina nikdar zahajala na Dvor, sta jim bila cesar in cesarica zelo prijazna in Elizabeta sama me je predstavila baronici, kakor sem že omenila.

Gospa Večera ni bila ravno na »dobrem glasu«, kakor se po navadi to pravi, a dunajska aristokracija je silno strpljiva glede ljubimkanja in mnogo se odpusti ženski, ki ne gleda na denar, kedar prireja zabave drugim ljudem.

Od časa do časa sem precej obiskovala Večero in »draga Marija« — tako so jo namreč klicale njene prijateljice — mi je bila zelo vdana. Vsled slabega baronovega zdravja je po zimi 1887 cela družina odšla v Kajiro, in odtod sem dobila sila romantična in nediskretna pisma od Marije, ki je imala ljubavno afero z nekim angleškim častnikom. Ko sva se zopet videli, mi je povedala vse o tem mlademu častniku in je silno tarnala, da je njegova revnost prepričala, da se nista vzela.

Dospela sem v palačo Večerov nekako pol ure pred obedom in ker sem želela malo poklepetati z Hano in Marijo, sem se podala nenapovedana v sobo deklet.

Ko sem narahlo odprla vrata, sem slišala jezne glasove, in ko sem stopila v sobo, sem slišala Marijo nekaj reči, kar je po vsej priliko razburilo njeno sestro.

Hana Večera, mirno, rezervirano, preposto dekle se je bavila s svojim najljubšim poslom, s slikanjem. Njena soba je mejila na Marijino, in obedve sta očitno imeli hud prepir, kajti Hana je bila prav jezna in razdražena videti.

»No, draga Marija,« sem rekla.

Ob mojem glasu se je ozrlo neko mlado dekle, ki se je sklanjalo preko pisalne mize, in ko me je spoznala, se je vrgla meni v roke in me obsipala s poljubi.

Podoba Marije Večere mi ni izginila iz spomina in treba mi je samo zapreti oči, pa jo vidim v vsej svežosti njene lepote. Ni bila velika in njena elastična postava in lepo razvito doprsje je naredilo, da je bila videti starejša kot osemnajst let. Barva njenega obraza je bila ljubka in rdeče, nasladne ustnice so razkrivale osire majhne bele zobe, ki sem jih jaz nazivala »mišje zobje«. Nos ji je bil narahlo zavihan, a je povečeval mikavnost njenega ljubkega obraza; nikdar pa nisem videla tako lepih oči, kot jih je ona imela — bile so temnomodre, z malce kodrastimi trepalnicami, nad katerimi so bile lepo izrazite obrvi. Temnorjavni lasje so bili jako dolgi; imela je lepe roke in noge in ko je stopala z nekako zapeljivo, plavajočo graciozno sijo, se ji ni bilo mogoče ustavljati.

»O, Marija, tako sem vesela, videti vas,« je rekla med poljubi.

»Le počasi, počasi,« sem odgovorila. »Povej mi pa kaj se je zgodilo, kajti tvoje oči ne gledajo nimalo prijazno in lica so ti rdeča. Prepričana sem, da sta se s Hano kregali.«

»Marija je neumna dekle,« se je oglašila Hana iz sosednje sobe. »Mislim, da hitro izgubiva še tisto malo pameti, kar jo ima.«

»Pa je ne,« jo je zavnila Marija ježno.

»No, kaj pa imate?« sem vprašala.

»Veste,« je rekla Hana odločivši čopič in prišedši v sestrino sobo, »povem vam vse, samo ne boste verjeli, da more Marija biti tako neumna. Pomislite si, do ušes je zaljubljena v... no... prav lepo vam to povem — zaljubljena je v prestolonaslednika! O, Marija, nič tako trapastega si ne misliti; in ona nima niti pojma, kako smešno je to.«

Marijine oči so žarele, vendar ni nič odgovorila. Hana pa je nadaljevala: »Vsa ljubezen, ki jo ima do vas, prihaja samo odtod, ker ste Rudolfova sestrična, in ona misli, da ste mu podobni; povejte ji vendar, kaj je in pije, ker to jo bo tako silno zanimalo.«

»Komu pa je kaj mar, če se meni zljubi občudovati prestolonaslednika?« je vprašala Marija nekam predrzno. »Veselite se oboževati vsakogar, ki je tolikanj različen od drugih ljudi; veliko že vem od njega po Miguelu Braganzi.«

»Resnica, govorila nista drugega kakor o Rudolfu in revež je bil že ves izmučen od tvojih vprašanj,« je pripomnila Hana.

V tem hipu je strežaj oznanil, da je kosilce pripravljeno in pričkanja je bilo na srečo konec. Presenečena sem spoznala, da je bilo baronici vse znano o Marijinem oboževanju njenega junaka in je smatrala celo stvar kot veliko šalo; ker sem pa poznala strastno naravo njene hčere, sem si mislila da bo pač težko kdaj srečala Rudolfa v zasebnem življenju.

(Dalje prihodnjic.)

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg
izvršuje tiskovine vseh vrst, ka-
kor: časopise, knjige, brošure,
cenike, lepake, letake, usporeda,
tabele, račune, kvarte in pisem-
ski papir s firmo, vizitke, na-
slovnice, računske zaključke in
vsa v to stroko spadajoča dela
okusno in ceno.

Štajersko

vino
letniki 1917 in 1918, več sto
hektolitrov, zlahtne vrste,
prodam
po dnevni ceni
IGNAC VINDIŠ
vinogradnik
Breg pri Ptuj.

Čevlje na debelo!

Priporoča tvrdka
Aleks. Oblat, Ljubljana,
na Sv. Petra cesta 28.
Velika zaloga vsake vrste
čevljev lastnega izdelka.
Razpošiljam s poštnim
povzetjem po celim
kraljestvu.

Olja, masti, kolomaz,

kemikalije, barve!!!
in ostalo blago nudi povoljno
tvrdka

Mašata & Co.
PRAHA-KR.VINOHRADY
Korunni 24, Čehoslovačka.

Prodaj po ceni

1 stoječ parni stroj 10 HP, 1 iz-
(enačevalni) strojni stroj (2000 m
stružne dolgosti), 1 izenačeval-
ni strojni stroj (2000 m struž-
ne dolgosti), 1 izenačevalni
stroj (1500 m stružne dolgosti),
1 pokončni vrtilni stroj (do
40 mm premera), 1 stoječ ben-
cin in benzomotor 7 HP, fa-
brikat Zeulenroder, dobro funk-
cionirajo, vse v najboljšem
stanju. — Ogleda se pri

Ivanu Temmerl

strojnikjučavničar
MARIBOR,
Brunngasse 6.

Brašno

pšenico, kukuruz, ječam, zob, po-
šije i ostale zemaljske plodine i
proizvode nudja samo na veliko

Ivan Dumić, Zagreb

Telefon 22-69.

ZRINJEVAC 15.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zob (ovsa), ječma,
kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano
po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-
mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda,

Jovanović i Tomić, Mitrovica

(S R E M.)

Kupimo

dobro kulise za
ohranjene srednje
velrk oder in nekaj ducatov
gostilniških stolov.

Ponudbe na upravnishvo
tega lista.

VREČE

vsake vrste in v vsaki
množini kupuje vedno in
plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko).

Službe išče

gospod z nižjegimnazij-
sko izobrazbo, najraje kot
skladiščnik, ima v tej
stroki dolgoleino prakso.
Ponudbe pod „S. K.“ na
upravo lista.

Angleška

čudatvorna mast
hladi, čisti, mehča
izvlači tuje tvari-
ne, prepreči za-
strupljenje krvi
in operacije.

Vpošilja samo proti predpla-
čilu franko **K 8.80** za 1 dozo.
Lekarna Thierryja v Pregra-
du, glavna zaloga v Ljubljani
R. SUŠNIK, Marijin trg šte. 5
in vse druge lekarne.

Banatska

moka.
Komisija „Balkan“
prodaja,

dokler traja zaloga,

lepo, belo moko

za kuho in kruh.

Oddaja samo cele vreče.

Drago vam plačam

lepo, suho

lipovo cvetje!

zbirajtega ga in javite, koje množino ga imate. Vreče Vam
pošljem in prevzamem blago proti povzetju!
Vinko Vabič, žalec pri Celju.
Ponudbe trgovcev prosim le z navedbo cen!

Zvezna tiskarna
v Ljubljani, Stari trg šte. 19.
Vizitnice lične in po nizkih
cenah priporoča

„Pri solncu“ gostilna v Ptuj,

Miklošičeva ul. št. 6

priporoča dobra haložka vina,
sveže pivo ter mrzla in gorka
jedila. — Postrežba točna.

Fr. in Ant. Schmerda.

Dr. Fran Handare

— je otvoril odvetniško pisarno —
v Velikovu.

Fina
inozemsko kolesna

pnevmatika

(kompl. garniture)

J. GOREC

trgovina s kolesi

Ljubljana, Marije Terezije c. 14.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

— IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE —

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC

BRZOJAV. NASLOV: ESKOMPTNA. AKREDITIVI — BORZA INTERURB. TEL. ŠTEV. 140.